

**W kregu literatury fantazy - „Hobbit, czyli tam i z powrotem”
Sprawdzian**

Przeczytaj poniższy fragment powieści „Hobbit, czyli tam i z powrotem”, a następnie wykonaj zadania.

Nic więc nie podejrzewał Bilbo, gdy owego ranka zobaczył małego staruszka w wysokim, spiczastym, niebieskim kapeluszu, w długim szarym płaszczu przepasanym srebrną szarfą, z długą siwą brodą sięgającą poniżej pasa, obutego w ogromne czarne buty.

- Dzień dobry - powiedział Bilbo i powiedział to z całym przekonaniem, bo słońce świeciło, a trawa zieleniła się pięknie.

Gandalf jednak spojrzął na niego spod bujnych, krzaczastych brwi, które sterczały aż poza szerokie rondo kapelusza.

- Co chcesz przez to powiedzieć? - spytał. - Czy życzysz mi dobrego dnia, czy oznajmiasz, że dzień jest dobry, niezależnie od tego, co ja o nim myślę; czy sam dobrze się tego ranka czujesz, czy może uważasz, że dzisiaj należy być dobrym?

- Wszystko naraz - rzekł Bilbo. (...)

- Bardzo ładnie - powiedział Gandalf. - (...) Szukam kogoś, kto by zechciał wziąć udział w przygodzie, to znaczy w wyprawie, którą właśnie przygotowuję; bardzo trudno kogoś takiego znaleźć.

- Ja myślę, że trudno! W naszych stronach! My tu jesteśmy naród prosty i spokojny, nie potrzeba nam przygód. Przygody! To znaczy: nieprzyjemności, zburzony spokój, brak wygod. Przez takie rzeczy można się spóźnić na obiad. Nie pojmuję, co się w tym komuś może podobać - rzekł nasz pan Baggins.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Bilbo oczekiwał wizyty Gandalfa.	P	F
Czarodziej Gandalf przedstawił hobbitowi cel swojej wizyty.	P	F

Zadanie 2. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D. Podkreśl wybrane litery.

Z wypowiedzi Bilba wynika, że A/B oceniał przygody, ponieważ C/D.

A. pozytywnie

B. negatywnie

C. cenił wygodne życie.

D. chętnie podejmował ryzyko.

Zadanie 3. (0–1)

Wypisz z wypowiedzi Bilba 2 określenia potwierdzające jego ocenę przygód.

.....

Zadanie 4. (0–2)

4.1. Podkreśl w podanym wypowiedzeniu 3 przymiotniki.

(...)owego ranka zobaczył małego staruszka w wysokim, spiczastym, niebieskim kapeluszu, w długim szarym płaszczu (...)

4.2. Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D. Podkreśl wybrane litery.

Podkreślone przez Ciebie przymiotniki pełnią w wypowiedzeniu funkcję A/B, ponieważ C/D.

- A. podmiotu
- B. przydawki
- C. określają cechy zewnętrzne bohatera.
- D. informują o wykonawcy czynności.

Zadanie 5. (0–2)

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D. Podkreśl wybrane litery.

5.1. Wypowiedzi Bilba będące wykrzyknieniami *W naszych stronach! (...) Przygody!* są A/B, ponieważ C/D.

- A. zdaniami pojedynczymi
- B. równoważnikami zdań
- C. nie zawierają orzeczenia.
- D. zawierają jedno orzeczenie.

5.2. Napisz, jaką funkcję pełnią te wykrzyknienia w wypowiedzi bohatera.

.....

Zadanie 6. (0–3)

Napisz w imieniu Gandalfa ogłoszenie o wyprawie krasnoludów. Użyj dwóch argumentów zachęcających zainteresowanych do udziału w tym przedsięwzięciu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj fragment lektury i wykonaj zadania.

Gandalf pociągnął hobbita do namiotu.

- Przyrowadzam ci go, Thorinie - powiedział wchodząc do wnętrza. W namiocie bowiem spoczywał na łożu Thorin, broczący krwią z wielu ran, a jego pokłuta zbroja i wyszczerbiony topór leżały obok na ziemi. Gdy Bilbo podszedł blisko, ranny otworzył oczy.

- Żegnaj, zacny złodzieju - rzekł. - Odchodzę do wielkiego domu, by zasiąść wśród przodków i oczekiwać, aż świat się odrodzi. Porzucam srebro i złoto idąc do krainy, gdzie te skarby nie mają wartości, chcę tedy rozstać się z tobą w przyjaźni (...).

Bilbo przejęty żalem ukląkł na jedno kolano.

- Żegnaj, Królu spod Góry! - powiedział. - Gorzki to koniec naszej wyprawy! Nie ma tak wielkiej góry złota, która by opłaciła tę stratę. Ale rad jestem, że dzieliłem z wami niebezpieczeństwa, to zaszczyt, na który żaden Baggins nigdy nie zasłużył.

- Ty zasłużyłeś - rzekł Thorin. - Więcej dobrego tkwi w tobie, niż sam się domyślasz, synu miłego Zachodu. Masz odwagę i rozum połączone ze sobą we właściwej mierze. Świat byłby weselszy, gdyby więcej jego mieszkańców tak jak ty ceniło dobre jado, zabawę i śpiew wyżej niż górę złota.

Zadanie 7. (0–1)

Na które z podanych niżej pytań można znaleźć odpowiedź w powyższym fragmencie? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Dlaczego Thorinowi zależało na spotkaniu z hobbitem?
- B. W jakich okolicznościach Thorin został ranny?
- C. Jak hobbit ocenił konsekwencje wyprawy?
- D. W jaki sposób Thorin ocenił hobbita?

Zadanie 8. (0–1)

Podaj wyraz bliskoznaczny, którym można zastąpić podkreślony w wypowiedzeniu przymiotnik.

Gorzki to koniec naszej wyprawy!

.....

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z rozmowy bohaterów wynika, że największą wartość stanowi dla nich

- A. złoto.

- B. przyjaźń.
- C. zabawa.
- D. radość.

Zadanie 10. (0–2)

Czy zgadzasz się z opinią Thorina o hobbitcie wyrażoną w słowach: *Więcej dobrego tkwi w tobie, niż sam się domyślasz*. Przedstaw swoje stanowisko i uzasadnij je, odwołując się do treści całej lektury. W uzasadnieniu przywołaj dwie sytuacje z powieści.

Stanowisko: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

Zadanie 11. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W wypowiedzeniu: <i>Żegnaj, Królu spod Góry!</i> przecinek oddziela rzeczownik w wołaczu od pozostałej części zdania.	P	F
W zdaniu: <i>Gdy Bilbo podszedł blisko, ranny otworzył oczy.</i> przecinek oddziela zdania składowe w zdaniu złożonym podrzędnie.	P	F

Przeczytaj podany fragment i wykonaj zadania.

Bard wydzielił sporo złota dla władcy Miasta nad Jeziorem i hojnie wynagrodził swoją świętę oraz przyjaciół. (...) Do hobbita rzekł:

- Ten skarb należy do ciebie tak samo jak do mnie, chociaż stare umowy nie dadzą się oczywiście utrzymać w mocy, skoro tak wielu jest uczestników walki i zwycięstwa, którzy mogliby rościć sobie prawa do nagrody. Mimo że gotów byłeś wyrzec się swojej części, nie chciałbym, żeby sprawdziły się słowa Thorina, których zresztą żałowałem, że niewiele się wzbogacisz na spółce z nami. Pragnę cię wynagrodzić hojniej niż innych.

- To bardzo pięknie z twojej strony - rzekł Bilbo - ale doprawdy odetchnąłem z ulgą, kiedy się pozbyłem myśli o tym. Jakżebym przewiózł skarb do swego kraju nie narażając się po drodze na walki i morderstwa? Nie mam też pojęcia, co zrobiłbym z nim w domu. Lepiej z pewnością, żeby został w twoich rękach.

W końcu zgodził się przyjąć tylko dwie małe skrzynki, jedną ze złotem, drugą ze srebrem, ważące tak niewiele, że silny kucyk mógł je udźwignąć.

Zadanie 12. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z fragmentu wynika, że Bard nie doceniał udziału Bilba w wyprawie krasnoludów.	P	F
--	---	---

Zachowanie Bilba świadczy o tym, że hobbit zmienił się pod wpływem przeżyć.	P	F
---	---	---

Zadanie 13. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D. Podkreśl wybrane litery.

Wyraz podkreślony w zdaniu *Pragnę cię wynagrodzić hojniej niż innych.* jest A/B i określa C/D.

- A. przymiotnikiem
- B. przysłówkiem
- C. sposób postępowania Barda.
- D. cechę charakteru Bilba.

Zadanie 14. (0–2)

Na podstawie zamieszczonych w teście fragmentów oraz znajomości całej lektury ułóż zdarzenia zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery (A–D) w kratki we właściwej kolejności.

- A. Odwiedziny krasnoludów w domu Bilba.
- B. Znalezienie przez Bilba pierścienia Golluma.
- C. Odniesienie przez Thorina ran w Bitwie Pięciu Armii.
- D. Przybycie Gandalfa do hobbita z propozycją udziału w przygodzie.

Zadanie 15. (0–2)

Uzupełnij tabelę, wykorzystując znajomość całej lektury.

Cecha wewnętrzna hobbita	Uzasadnienie cechy zilustrowane sytuacją z tekstu

Zadanie 16. (0–2)

Uzupełnij tabelę informacjami dowodzącymi, że przeżyte przygody zmieniły świat wartości Bilba Bagginsa.

Co cenił Bilbo przed wyprawą?	Jakie wartości docenił Bilbo dzięki wyprawie?

--	--

Zadanie 17. (0–2)

Wyobraź sobie, że chcesz dołączyć do toczącej się na forum internetowym dyskusji o popularności literatury fantasy. Przedstaw swoje stanowisko i uzasadnij je dwoma argumentami odwołującymi się do książki Tolkiena.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0–3)

Ułóż *Kodeks prawdziwego przyjaciela*. Użyj w nim czasowników w trybie rozkazującym.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 19. (0–20)

Wyobraź sobie, że w Twoim pokoju pojawił się Gandalf, aby zabrać Cię do świata krasnoludów i hobbitów. Napisz opowiadanie, w którym przedstawisz swój udział w wybranej przygodzie. Zwróć uwagę na to, czego Cię nauczyła wyprawa z bohaterami powieści. W pracy wykorzystaj przynajmniej 4 elementy urozmaicające fabułę (informacja o czasie i miejscu akcji, opis, np. miejsca, postaci, przeżyć, dialog, charakterystyka, punkt kulminacyjny, puenta)

.....

.....

.....

Kartoteka sprawdzianu

Nr zad.	Wymaganie z podstawy programowej Uczeń:	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów
1.	I/1/17.	FP	1
2.	I/1/11. I/1/16.	BC	1
3.	I/1/20.	Np. nieprzyjemności, zburzony spokój, brak wygod.	1
4.	II/1/1. II/1/8.	owego ranka zobaczył <u>małego</u> staruszka w <u>wysokim, spiczastym, niebieskim</u> kapeluszu, w <u>długim szarym</u> płaszczu BC	1 1
5.	II/1/11. II/1/12.	BC Np. Wyrażają stosunek bohatera do przygód	1 1
6.	III/2/1. III/2/2. III/2/10. II/4/1.	Pełna realizacja: wskazanie nadawcy, adresata, czasu, miejsca, celu oraz dwóch argumentów. Poprawność: dopuszczalne łącznie 2 błędy	3 p. (2 - realizacja tematu, 1 - poprawność językowa, ortograficzna, interpunkcyjna)
7.	I/2/2.	B	1
8.	II/2/8.	Np. smutny	1
9.	I/1/20.	B	1
10.	III/2/2.	Pełna odpowiedź: opinia i uzasadnienie odwołujące się do dwóch sytuacji z lektury	2
11.	II/4/2.	PP	1
12.	I/1/16.	FP	1
13.	I/1/9. II/1/1.	BC	1
14.	I/1/7.	DABC	1
15.	I/1/9.	Po jednym punkcie za poprawnie wypełniony wiersz tabeli	2
16.	I/1/20.	Po jednym punkcie za poprawnie wypełniona kolumnę tabeli	2

17.	III/2/2.	Pełna odpowiedź zawiera stanowisko ucznia i dwa potwierdzające je argumenty	2
18.	I/2/11. II/1/11.	Pełna odpowiedź zawiera trzy zasady sformułowane we wskazanym trybie. Trzy zasady w innym niż wskazany w poleceniu trybie - 1 p.	2
19.	III/2/1. III/2/2. III/2/10. II/4/1.	Pełna realizacja tematu wymaga przynajmniej 4 elementów urozmaicających fabułę, odwołania się do wszystkich elementów tematu oraz formy opowiadania. Kryteria oceny kompozycji, stylu, poprawności językowej, ortograficznej zgodne z Informatorem CKE	20

